

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över förslag om skattskyldighet för samriskföretag och dess dotterföretag

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen saknar väldigt mycket av den information som ska finnas med i en konsekvensutredning. Det saknas helt redovisning av alternativa lösningar, påverkan på företagets intäkter, särskilda hänsyn till små och medelstora företag, åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter, samt hur och när förslaget kan utvärderas. Det finns en viss beskrivning av hur många företag som berörs, men det framgår varken vilka branscher som berörs eller hur stora de företag som berörs är. Enligt Regelrådets uppfattning hade det varit behövligt med en närmare redovisning för att kunna bedöma förslagets effekter för företag, eller åtminstone en förklaring till varför det inte är möjligt att precisera närmare. Med hänsyn till att förslaget huvudsakligen uppges innebära en omDispositionering av kostnader inom koncerner och att de kostnader som förväntas uppkomma med anledning av förslaget beräknas vara små, bedömer Regelrådet att redovisningen av påverkan på företagets kostnader är godtagbart redovisad. Resterande delar, som inte nämnts ovan, bedöms vara godtagbart redovisade. Sammantaget bedömer dock Regelrådet att konsekvensutredningen saknar alltför mycket information och att den inte uppfyller kraven i förordningen om konsekvensutredningar.

Innehållet i förslaget

Förslaget innebär ändringar för att samriskföretag och deras dotterbolag ska kunna bli skattskyldiga för nationell tilläggsskatt samt skyldiga att lämna tilläggsskattedeklaration. Förslaget innebär ändringar i lagen (2023:875) om tilläggsskatt och skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2027 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar närmast efter den 28 februari 2027.

Bedömning av delarpekter

Problembeskrivning och syftet med förslaget

I promemorian lämnas förslag på att ett samriskföretag ska vara skattskyldigt för svensk nationell tilläggsskatt för hela det tilläggsskattebelopp som beräknats och fördelats på företaget, om det hör hemma i Sverige och tillhör en koncern som bestämmelser om tilläggsskatt ska tillämpas på. Detsamma ska gälla för ett dotterföretag till ett samriskföretag. Bestämmelserna om undantag i fem år under en koncerns inledande fas av internationell verksamhet respektive – för koncerner med samtliga koncernenheter i Sverige – under de

första fem åren som koncernen omfattas av lagen om tilläggsskatt föreslås också vara tillämpliga på svensk nationell tilläggsskatt som ett samriskföretag eller ett dotterföretag till ett samriskföretag är skattskyldigt för. Det föreslås vidare att till den del tilläggsskattebeloppet för ett samriskföretag eller ett dotterföretag till ett samriskföretag inte tas ut i sin helhet genom svensk nationell tilläggsskatt ska en moderenhet vara skattskyldig enligt huvudregeln för tilläggsskatt för sin andel av beloppet.

Förslagsställaren uppger att förfarandet för tilläggsskatt behöver kompletteras när skattskyldigheten ändras och det lämnas därför bland annat förslag på att ett samriskföretag eller ett dotterföretag till ett samriskföretag som är skattskyldigt för nationell tilläggsskatt ska lämna en tilläggsskattedeklaration. Bakgrunden till förslagen om förändrad skattskyldighet är att skattskyldigheten för nationell tilläggsskatt för tilläggsskattebelopp avseende samriskföretag och dotterföretag till samriskföretag inte är placerad på företaget självt. Detta får till följd att svensk nationell tilläggsskatt inte omfattas av andra staters förenklingsregel för nationell tilläggsskatt såvitt avser samriskföretaget och dotterföretaget och att tillämpning av huvud- och kompletteringsregeln för tilläggsskatt därmed kan komma i fråga. Det innebär att hela tilläggsskattebeloppet ska tas ut i Sverige samtidigt som en koncernenhet som hör hemma i en annan stat är skattskyldig för sin andel av tilläggsskattebeloppet enligt huvud- eller kompletteringsregeln där.

Ett samriskföretag uppges, något förenklat, vara en enhet vars finansiella resultat redovisas enligt kapitalandelsmetoden i moderföretagets koncernredovisning och i vilken moderföretaget direkt eller indirekt har minst 50 procent av ägarintresset. Kravet på minst 50 procent ägarintresse gör att en enhet kan vara ett samriskföretag i förhållande till maximalt två olika koncerner under samma tidsperiod. Tilläggsskattebeloppet för ett samriskföretag och dess dotterföretag (en samriskföretagskoncern) ska beräknas i enlighet med 3–8 kap. i lagen som om enheterna hade varit koncernenheter i en egen koncern med samriskföretaget som moderföretag (7 kap. 45 §). Beräkningen för ett samriskföretag och ett dotterföretag till ett samriskföretag sker alltså separat från beräkningen för den koncern vilken samriskföretaget och dotterföretaget tillhör. Samriskföretag omfattas inte av kretsen företag som ska lämna tilläggsskatterapport enligt modellreglerna eller minimibeskattningsdirektivet. De omfattas inte heller av definitionen av vad som är en koncernenhet enligt den svenska tilläggsskattelagen och det behöver därför införas särskilda definitioner i SFL för att bestämmelserna i den lagen ska gälla.

Regelrådet bedömer att redovisningen av problembeskrivning och syftet med förslaget är godtagbar.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Det finns ingen uttrycklig redovisning av konsekvenser om ingen åtgärd vidtas. Regelrådet kan dock utläsa att utan de föreslagna bestämmelserna finns det ingen laglig grund att beskatta samriskföretag och deras dotterbolag. Det finns med nuvarande regler inte heller någon skyldighet för dessa bolag att lämna tilläggsskattedeklaration.

Regelrådet bedömer att redovisningen av konsekvenser om ingen åtgärd vidtas är godtagbar.

Alternativa lösningar

Såvitt Regelrådet kan utläsa finns det inte någon redovisning av alternativa lösningar, vilket är en brist. Regelrådet vill påminna om att alltid redovisa samtliga delaskpekter i

konsekvensutredningen. Även om förslagsställaren bedömer att en delaspekt saknar relevans för förslaget ska det ändå framgå att en sådan bedömning har gjorts.

Regelrådet bedömer att redovisningen av alternativa lösningar är bristfällig.

Berörda företag

Förslagen i promemorian uppges påverka de samriskföretag och dotterföretag till samriskföretag som hör hemma i Sverige och som tillhör en koncern som omfattas av lagen om tilläggsskatt. Dessa åläggs skattskyldighet och deklarationsskyldighet samtidigt som dessa skyldigheter i sådana fall utgår för en koncernenhet i gruppen. Det är behäftat med betydande svårigheter att avgöra hur många samriskföretag och dotterföretag till samriskföretag som påverkas av förslaget. Lagen om tilläggsskatt trädde i kraft den 1 januari 2024. Det finns i dag ingen ny information om svenska multinationella koncerner eller stora nationella koncerner och deras tilläggsskatterapporter som kan användas som underlag för denna promemoria. Enligt uppgifter från Skatteverket kan det röra sig om mellan 20 och 40 samriskföretag som skulle kunna påverkas av förslaget. Eftersom det saknas tillgång till fler uppgifter om dessa företag är det inte möjligt att beskriva vilka branscher som berörs eller om det är företag i vissa storleksgrupper som påverkas av förslaget. Det finns inga särskilda skäl att anta att denna typ av företag är koncentrerade till vissa branscher.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en viss beskrivning av vilka företag som kan komma att beröras av förslaget, men beskrivningen är förknippad med stora osäkerheter. Förslagsställaren uppskattar att mellan 20 och 40 företag kommer att beröras men uppger vidare att det varken är möjligt att redovisa vilka branscher som berörs eller hur stora de företag som berörs är. Enligt Regelrådets uppfattning hade det varit behövligt med en närmare beskrivning för att tydliggöra vilka effekter förslaget faktiskt kommer att få för de företag som berörs. Om detta inte bedöms vara möjligt borde förslagsställaren åtminstone redogjort för vilka efterforskningar som har gjorts och förklarat varför det inte är möjligt att precisera närmare.

Regelrådet bedömer att redovisningen av berörda företag är bristfällig.

Påverkan på företagens kostnader och intäkter

Förslaget innebär att samriskföretag och dotterföretag till samriskföretag, som i allmänhet torde vara mindre i förhållande till koncernen som företaget tillhör, får en ökad beskattning och administrativ börda. Det bör dock i detta sammanhang uppmärksammas att ett samriskföretag eller dotterföretag till ett samriskföretag kommer att ta över skattskyldigheten från en, eller i förekommande fall, flera koncernenheter i den koncern som företaget tillhör och som annars hade haft dessa skyldigheter. Förslaget minskar risken för dubbelbeskattning genom att det möjliggör för en utländsk koncern att nyttja en förenklingsregel för nationell tilläggsskatt med avseende på det samriskföretag eller dotterföretag till samriskföretag som hör hemma i Sverige.

Förslaget i promemorian innebär att samriskföretag och dotterföretag till samriskföretag får ökade administrativa kostnader på grund av den nya skattskyldigheten samtidigt som de administrativa kostnaderna för den koncern som företaget tillhör minskar. Det rör sig alltså främst om en omfördelning av den administrativa kostnaden inom koncerner. Trots att samriskföretag och dotterföretag till samriskföretag inte är skattskyldiga enligt gällande regler, är de skyldiga att själva sammanställa och rapportera uppgifter för beräkning av tilläggsskatt till den koncern de tillhör. Förslaget innebär att samriskföretag och dotterföretag till

Samriskföretag själva ska lämna en tilläggsskattedeklaration. Dessa företag bedöms ofta vara mindre till storlek och med verksamhet i färre länder jämfört med de koncerner som företagen tillhör. Detta uppges medföra att de administrativa kostnader som bedöms uppstå för samriskföretagen och dotterföretagen till samriskföretagen till följd av förslagen är mindre jämfört med kostnaderna för de koncerner som företagen tillhör. Samtidigt kan det vara svårare för samriskföretag och dotterföretag till samriskföretag att hantera skattskyldigheten om de saknar djupare kunskap om och erfarenhet av tilläggsskattereglerna och tilläggsskatterapportering. Företagen kan därför behöva anpassa sin interna hantering till de nya reglerna. När det gäller påverkan på kostnaderna för företag, är en grov uppskattning att den totala, genomsnittliga tiden ett företag behöver lägga ned för att lämna tilläggsskatterapporten och hantera skattskyldigheten uppgår till en timme. För det enskilda företaget kan tidsåtgången vara både kortare och längre än så. Bedömningen som sådan är mycket osäker och gäller endast den ökade administration som förslaget medför för samriskföretag och dotterföretag till samriskföretag utifrån gällande regler där berörda företag i dagsläget måste sammanställa och rapportera uppgifter kopplade till tilläggsskatt till berörda koncernenheter. Den ökade administrativa bördan bedöms främst bestå i att företaget nu ska hantera steget från sammanställning till deklaration själva. Samtidigt bedöms det inte innebära att några omfattande ytterligare uppgifter behöver tas fram jämfört med gällande regler.

Den genomsnittliga timkostnaden beräknas i enlighet med Tillväxtverkets rekommendationer. Bedömningen är att en jurist eller kvalificerad ekonom utför de uppgifter som resulterar i de löpande kostnaderna. Den genomsnittliga månadslönen för en affärs- och företagsjurist uppgår enligt SCB:s statistik över genomsnittlig månadslön 2024 till 68 900 kronor. Om det antas att den genomsnittliga tiden som företagen måste lägga ned för att lämna tilläggsskatterapporten och hantera skattskyldigheten uppgår till en timme uppgår den genomsnittliga kostnaden till strax under 800 kronor $((68\,900 * 1,84) / 160 \approx 790)$ per samriskföretag. De administrativa kostnaderna för den koncern som företaget tillhör kan antas minska i motsvarande utsträckning.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en uppskattning av hur stora de administrativa kostnaderna beräknas bli men denna uppskattning är förknippad med osäkerheter och kan komma att variera mellan företag. Det framgår att det huvudsakligen är fråga om en omfördelning av kostnader inom koncerner och även om de administrativa kostnaderna ökar till viss del för de företag som berörs, så kommer de minska i motsvarande mån hos andra företag i koncernen. Även om reglerna om tilläggsskatt är förknippade med stora administrativa kostnader förväntas förslaget i sig inte innebära några höga kostnader för de företag som berörs. Regelrådet kan därför acceptera den kostnadsredovisning som finns.

Konsekvensutredningen saknar redovisning av påverkan på företagens intäkter. Regelrådet vill påminna om att alltid redovisa samtliga delasppekter i konsekvensutredningen. Även om förslagsställaren bedömer att en delasppekt saknar relevans för förslaget ska det ändå framgå att en sådan bedömning har gjorts.

Regelrådet bedömer att redovisningen av företagens kostnader är godtagbar.

Regelrådet bedömer att redovisningen av påverkan på företagens intäkter är bristfällig.

Påverkan på konkurrens

Förslagsställaren uppger att en koncernenhet som omfattas av en huvudregel eller kompletteringsregel för tilläggsskatt i en annan stat genom förslagen har möjlighet att använda sig av förenklingsregeln för nationell tilläggsskatt kopplat till samriskföretag eller dotterföretag till samriskföretag i Sverige som hör till koncernenheten. Att samriskföretaget eller dotterföretaget till samriskföretaget själv är skattskyldigt för den tilläggsskatt som beräknats och fördelats på företaget innebär också att fördelningen av kostnaden för tilläggsskatten blir tydligare genom att den indirekt fördelas bland alla företagets ägare i förhållande till kapitalandelarna. Detta medför att den ekonomiska kostnaden inte längre i sin helhet läggs på en svensk koncernenhet i den koncern samriskföretaget eller dotterföretaget hör till och som omfattas av reglerna för tilläggsskatt. Enligt rådande regler skulle detta kunna medföra krav från den svenska koncernenheten på att den ekonomiska kostnaden ska fördelas mellan ägare genom exempelvis ett avtal om ekonomisk kompensation. Förslagsställaren bedömer därmed att förslaget i denna del kan innebära en minskad administrativ börda kopplat till internationella samarbeten genom samriskföretag. Sammantaget bedöms detta på sikt kunna innebära en viss ökning av internationella investeringar genom skapandet av samriskföretag i Sverige. Ökade internationella investeringar kan leda till en högre kapitalstock i Sverige och i förlängningen ökad BNP. När kapitalstocken ökar, ökar mängden kapital per anställd vilket stärker arbetskraftens produktivitet och ökar företagets efterfrågan på arbetskraft. Efterfrågeeffekten är särskilt stor under den tid när kapitalstocken växer men när reallönerna inte har hunnit anpassa sig till den högre produktivetsnivån. På kort och medellång sikt gynnar en högre kapitalstock både produktion (BNP) och sysselsättning. På längre sikt innebär en högre kapitalintensitet högre produktivitet för arbetskraft och ökade reallöner.

Regelrådet bedömer att redovisningen av påverkan på konkurrens är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små och medelstora företag

Det saknas redovisning av särskilda hänsyn till små och medelstora företag, vilket är en brist. Regelrådet vill påminna om att alltid redovisa samtliga delaskpekter i konsekvensutredningen. Även om förslagsställaren bedömer att en delaspekt saknar relevans för förslaget ska det ändå framgå att en sådan bedömning har gjorts.

Regelrådet bedömer att redovisningen särskilda hänsyn till små och medelstora företag är bristfällig.

Åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter

Såvitt Regelrådet kan utläsa finns det ingen redovisning av åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter, vilket är en brist. Regelrådet vill påminna om att alltid redovisa samtliga delaskpekter i konsekvensutredningen. Även om förslagsställaren bedömer att en delaspekt saknar relevans för förslaget ska det ändå framgå att en sådan bedömning har gjorts.

Regelrådet bedömer att redovisningen av åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter är bristfällig.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2027 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar närmast efter den 28 februari 2027. Det införs en möjlighet för den rapporterande enheten, ett samriskföretag och ett dotterföretag till ett samriskföretag att tillämpa bestämmelserna retroaktivt för beskattningsår som börjar närmast efter den 31 december 2024. Det uppges att regeringen konstaterat att möjligheten att införa retroaktiv lagstiftning bör tillämpas mycket restriktivt och förslaget medför inga sådana skyldigheter för berörda företag. Det kan dock finnas fördelar med att tillämpa de nya bestämmelserna retroaktivt eftersom reglerna om tilläggsskatt och de administrativa riktlinjerna trädde i kraft den 1 januari 2025 och det kan finnas skillnader i hur olika medlemsstater har genomfört minimibeskattningsdirektivet.

Förslagsställaren uppger att information om de nya bestämmelserna bör tillhandahållas inom ramen för övrig information om modellreglerna och lagen om tilläggsskatt. Skatteverket förutsätts uppdatera sina informationsmaterial och vidta lämpliga informationsinsatser.

Regelrådet bedömer att redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Hur och när konsekvenserna kan utvärderas

Såvitt Regelrådet kan utläsa finns det ingen redovisning av hur och när konsekvenserna kan utvärderas, vilket är en brist. Regelrådet vill påminna om att alltid redovisa samtliga delasppekter i konsekvensutredningen. Även om förslagsställaren bedömer att en delasppekt saknar relevans för förslaget ska det ändå framgå att en sådan bedömning har gjorts.

Regelrådet bedömer att redovisningen av hur och när konsekvenserna kan utvärderas är bristfällig.

Överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven

Det framgår tydligt vilka EU-bestämmelser och andra internationella bestämmelser som är tillämpliga och hur svensk rätt förhåller sig till dessa.

Regelrådet bedömer att redovisningen av överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven är godtagbar.

Övrigt som Regelrådet vill framföra

Regelrådet har inget övrigt att framföra i detta ärende.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 1 juli 2026.

I beslutet deltog Lars Silver, ordförande, Helena Fond, Roland Sigbladh och Mats Wiberg.

Ärendet föredrogs av Katarina Kjellström.

Lars Silver
Ordförande

Katarina Kjellström
Föredragande